

Spraigāku sacensību!

A. BONDARS,
LĒKJS rajona komitejas sekretārs

Noslēdzies pirmā septiņpadsmit gada pirmais pusgads un redzami pirmie rezultāti, pēc kuriem varam diezgan labi spriest par mūsu iespējām izpildīt šī gada uzdevumus. Rezultāti un ti sevišķi labāko darbu rezultāti rāda, ka izvirzītos uzdevumus mēs esam spējuši izpildīt tad, ja visi saņemtie uzdevumi savus spēkus, ja visi centīsimies savā darbā līdzināties labākajiem mūsu darba darītājiem, kuri mums nav maz un labprāt dalās savā darba pieredzē.

Pirmajā pusgadā no jaunajām lopkopēm slaucējām pirmajās vietās izvirzījušās jaunietes Rasma Birkava un Anna Eglīte (kolhozā Brīvā druva), komjauniete Ērika Vējiņa (kolhozā Liesma), kuras izslaukušas no katras kopšanā nodotās govs vairāk kā 1500 kg piena.

Labus panākumus guvušas arī jaunās tēlkopes komjauniete Dzintra Bērziņa (Kirova kolhozā) jaunietes Renate Bišmeistare, Maiga Laškova (kolhozā Vienība), Ārija Udzo (Imanta Sudmaļa kolhozā), Vilma Treimane (kolhozā Sēda) un citas. Tēlkope — komjauniete Dzintra Bērziņa, kuras kopšanā atrodas 21 tēlis līdz 6 mēnešu vecumam, panākusi vidējo dienakts pieaugumu 911 gramā. Viņa ar savu darbu izvirzījusi republikas labāko jauno tēlkopju rindās un ne tikai ar savu tiešo darbu, bet arī ar aktīvo piedalīšanos komjaunatnes un pārējās kolhoza sabiedriskajā darbā rāda piemēru, kā vajaga dzīvot un strādāt padomju jaunietim, ierindojusies mūsu zemes labāko jauniešu vidū.

Viena no svarīgākajām mūsu saimniecības nozarēm ir cūkkopība. Lai tā būtu pieredzīgi nostādīta, prasa no mums katra vēlēt tai ļoti lielu uzmanību. Ja pagājušajā un iepriekšējās gados mūsu darbā strādāja 1—3 komjaunieši un jaunieši, tad šīnē gadā stāvoklis ir mainījies. Cūkkopībā rajonā mūsdienās strādā vairāk kā 20 komjaunieši un jaunieši un rāda, ka šo nozari mūsu rajonā var pāveikt, kas ir gūt tānī labus darba rezultātus. To rāda jauno cūkkopju Valēntīnas Šimons (Imanta Sudmaļa kolhozā) un Zentas Zaķes (Imanta Jaunais arājs) darbs. Komjauniete Valēntīna Šimons šīnē gadā nozarē jau 105 bekonus ar vidējo dienasvara pieaugumu 422 gramā. Abas jauno cūkkopju ierindojušās jauniešas piecu labāko jauno cūkkopju vidū. Viņas darbs tomēr vienīgais nozarē, kas strādā labi — šīs divas komjaunietes Veronika (Kirova kolhozā) un Renate (Sēda) citas.

Jaunā sacensība norit

starp rajona jaunajām lopkopēm V. Bokšu (kolhozā Straume), A. Sproģi (Imanta Sudmaļa kolhozā) un V. Straziņu (kolhozā Ēņina ceļš). Arī viņas iet republikas jauno lopkopju pirmajās rindās.

Labu piemēru nav maz un mācīties no tiem, censties tiem sekot ir katra mūsu lauku launieša pirmais un galvenais pienākums. Komjaunatnes pirmorganizācijām, sadarbojoties ar kolhozu valdēm un lauksaimniecības speciālistiem, nepieciešams vairāk uzmanības vēltēt viņu darba metožu un darba paņēmieni izziņāšanai gan pirmrindnieku vakaros, gan sūtot savus jaunus darba darītājus pie tiem viņu darba vietās to apgūt. Vairāk uzmanības jāvelta, lai uzlabotu jauno darba darītāju darba apstākļus. To tomēr ne visur ievēro. Tā Imanta Sudmaļa kolhozā no fermas, kurā strādā jaunā lopkope A. Sproģe, pēdējā laikā lapsas var aiznest vistas, jo sētu, kas iezogojas fermu, kolhoza valde nojauc un izmantoja citur. Pareizi, sēta bija nepieciešama citur vairāk, bet kolhoza valdei nepieciešams raitāk risināt jautājumu par jaunas ierīkošanu, jo patreizējais stāvoklis var radīt bēdīgas sekas.

Sociālistiskās sacensības spraugumu, tieksmi gūt labākus rezultātus sacensībā ievērojami nosaka tas, kā sacensības gaita tiek atspoguļota, kā tiek novērtēts labāko darbs. Vairākas komjaunatnes pirmorganizācijas, kā kolhozos Rosme, Auseklis, Čiņa, Kirova kolhozā un citos ik mēnesī uzskatāmi parāda jauno darba darītāju rezultātus, kas ir labi. Tas arī, protams, nevar mūs apmierināt — labāko darba rezultāti jāpopulārizē vēl plašāk, tie jāzina katram kolektīva loceklim, kurā cilvēks strādā, par tiem drošāk un dedzīgāk jārunā lopkopju, brigāžu un citās sanāksmēs un cilvēku darba vietās. Pavisam nosodāmi šīnē ziņā rīkojas kolhozu Liesma, Salaca (sekretāri bb. V. Zandersons un A. Podiņa) un vēl dažas komjaunatnes pirmorganizācijas, kurās pat pirkstiņš netiek pakustināts ne no sekretāru, ne komjauniešu lauksaimniecības speciālistu puses, lai mobilizētu jaunus darba darītājus labākam darbam, iesaistītu tos sacensībā.

Spraigā sociālistiskā sacensība ir ievērojams spēks, ļoti laba svira, ar kuras palīdzību katra komjaunatnes organizācija var panākt, lai katrā jaunā darba darītājā iedegas cenšanās dzirksts, mīlestības Liesma uz savu darbu, un tādēļ tā ir jāizmanto drošāk, to nedrīkst aizmirst.

Komunisma DZIRKSTELLE

Visu zemju proletārieši, savienojieties!

Latvijas KP Rūjienas rajona komitejas un rajona darbaļaužu deputātu padomes organs
Redakcija: Rūjienā, Upes ielā №7 Tālrūpi: redaktoram 186, redakcijai 20
Laikraksts iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās. Numurs maksā 15 kap.

№ 92 (1473)

Otrdien, 1959. gada 4. augustā

10. gads

Arī te darbs racionalizēts

Kaļiņina koposaimniecībā šogad laba iegūto zālāju stena raža.

— Kā ātrāk sienu ievest šķēnos? — par to domāja gan valde, gan laukkopji, gan kolhoza tehnikas saimnieki — soferi un traktoristi. Tagad atzīst interesants un praktisks paņēmieni. Ar kolhozā konstruēto traktoram piekabīnāmu šķūri pie šķūņiem atved veselus ābolīņus stumbrus. Tādā kārtā atkritu vezumu kraušana (šūmā, ābolīņa stumbru pievešanā ar traktoru strādāja kolhoza traktoru brigādes brigadieris Oskārs Langs, dienā pie šķūņiem pivedot ap 50 stumbru ābolīņus.

Attēls: traktoru brigādes brigadieris O. Langs.

Pārskats

par ražas novākšanas un skābarības sagatavošanas gaitu rajona kolhozos un Austrumu padomju saimniecībā uz š. g. 31. jūliju (pēc CSP ziņām)

Iepriekšējā vieta	Kolhoza nosaukums	Noplauti ziemāji %	Noplūkti lini ha	Sagatavota skābarība %	Noplauts līgādīgo sēklīteku un zālāju ha
1.	Liesma	7,7	3	8,8	—
2.	Zvaigzne	6,1	4	—	2
3.	Sarkanā zvaigzne	4,1	—	3,3	—
4.	Dzirkstele	3,4	7	—	2
5.	Imanta	2,7	—	8,2	10,7
6.	Pionieris	2,7	—	20,7	1
7.	Salaca	2,7	—	9,1	—
8.	Ēņina ceļš	2,1	—	8,2	—
9.	Vienība	0,7	—	8,9	9
10.	Čiņa	0,7	—	8,6	—
11.	Straume	—	3	29,4	4,5
12.	Kirova	—	—	10,7	—
13.	Spars	—	—	27,2	—
14.	Kaļiņina	—	—	17,8	3,8
15.	Jaunā druva	—	—	8,1	1,7
16.	Uzvara	—	—	17,6	—
17.	Skaņaiškālns	—	—	11,2	—
18.	Auseklis	—	—	7,7	—
19.	Rūja	—	—	3,1	—
20.	Ziemeļi	—	—	3,5	3,5
21.	Rosme	—	—	1,2	—
22.	Jaunais ceļš	—	—	—	4
23.	Im. Sudmaļa	—	—	—	6
24.	Brīvā druva	—	—	—	3
25.	Stars	—	—	—	—
26.	Sēda	—	—	—	—
27.	Jaunais arājs	—	—	—	—
Kolhozos		1,3	17	8,9	51,2
Austrumu pjs		2,7	—	21,3	32
Rajonā		1,4	—	10,9	83,2

Noplauti 15 ha ziemāju

Rudzu pļaušana kopš 29. jūlija uzsākta arī Austrumu padomju saimniecībā. Ar zirgvilkmes pļaujmašīnām rudzus pļauj Stepans Devjati-

lovs un Viktors Strogonovs. Ar kūlīšsējēja agregātu labi strādā Gunārs Caune. Saimniecībā noplauti 15 ha ziemāju.

Jauna tehnika rajona kolhozu laukos

Liepājas lauksaimniecības mašīnu rūpnīcas izgatavotās labības pļaujmašīnas — kūlīšu sējējus jau iegādājušies un pielieto četri rajona kolhozi un padomju saimniecība

Rajona kolhozu laukos šogad izaudzēta laba raža. Rudzī visās kopsaimniecībās soļa 15 un vairāk centnerus lielu graudu ražu no katra sējumu hektāra.

Ja pēn vērā, ka katrā kolhozā ziemāji šogad tika audzēti ap 100 un vairāk hektāriem lielā platībā, katram skaidrs, cik daudz darba spēka un tehnikas prasīs to novākšana. Tādēļ liels ir lauksaimniecības arteju „Vienība”, „Uzvara”, „Čiņa” un Kirova kolhoza kolhoznieku un Austrumu padomju saimniecības darbinieku prieks par to, ka viņi

šogad pirmo reizi var pielietot ražas novākšanā tādas ražīgas mašīnas, kādas ir Liepājas lauksaimniecības mašīnu rūpnīcas ražotās labības pļaujmašīnas — kūlīšu sējēji, ko tie nupāt iegādājās.

Labības pļaujmašīnām — kūlīšu sējējiem vienā kompaktā agregātā apvienots pļaušanas mehānisms, pārnesumu sistēma un kūlīšu siešanas automāts. Pļaujmašīnas darba platumš — 1,8 metri un ražīgums — 5 hektāri astoņās stundās. Visgrūtākajos ražas novāk-

šanas darbos tās aizstāj divpadsmit cilvēku.

Tur, kur strādā šīs pļaujmašīnas, paliek zemi rugāji, vienādās rindās gulstājam ar auklu pārsietie kūļi.

Labības pļaujmašīnas — kūlīšu sējējus Liepājas lauksaimniecības mašīnu rūpnīca sāka gatavot tikai nesen. Taču pieprasījums pēc tiem liels ne tikai mūsu republikā, bet arī Lietuvā un Baltkrievijā. Uzņēmuma konstruktori un racionalizatori daudz pūlējusies, lai mašīnas būtu labas un ilgi kalpotu.

J. Brūnls

Partijas dzīve

Agitatori palīdz kolhozam izpildīt saistības

Padomju Savienības Komunistiskās partijas XXI kongress, dižā septiņgadē izvirzīja lielus uzdevumus lauksaimniecības produkcijas ražošanas kāpināšanā. Arī mūsu bolhoza „Leņina ceļš” laudis apņēmies darīt visu, lai šos uzdevumus ātrāk īstenotu dzīvē. Bet praktiskā ražošanas darba panākumi vienmēr ir atkarīgi no tā, kā partijas pirmorganizācija izvērsē politisko masu un organizatorisko darbu, kā mobilizē kolhozniekus Partijas un Valdības izvirzīto uzdevumu veikšanai. Tāpēc arī kolhoza „Leņina ceļš” partijas pirmorganizācija ar politiskās izskaidrošanas darbu cenšas aptvert visus kolhozniekus. Agitācijas darbam izraudzīti divpadsmit agitatori. Tiem katram iedalīts savs apgabals, kurā ietilpst 15—20 kolhoznieki. Šādā veidā iedalītie agitatoru darba apgabali ir vieglāk izejami un pārskatāmi. Bez tam agitatori, izejot ražošanas darbā kopā ar pārējiem kolhozniekiem, izstāsta tiem visu jauno un izskaidro dažādus neskaidrus jautājumus.

Lai agitatori paši vienmēr būtu informēti par jautājumiem, kas tiem jāizskaidro kolhozniekiem, partijas pirmorganizācija regulāri rīko agitatoru seminārus un apspriedes. Tajās nolāsām lekcijas un referātus par starptautiskiem un citiem jautājumiem, kā arī agitatori apmainās agitācijas darba pieredzē, runā par atklātajiem trūkumiem kolhozu saimniecībā un ierosina, kas darāms, lai tos novērstu.

Nesen kolhozā notika agitatoru seminārs, kurā apspriedām pasākumus, kas veicami, lai mūsu kolhozā īstenotu dzīvē PSKP CK jūnija plēnuma izvirzītos uzdevumus. Jau šogad mūsu kolhozā liellopu novietnē

„Bultas”, kur novietotas 50 govīs, uzstādīsim mehānisko slauksšanas agregātu. Mehānizēsīm govju slauksšanu arī „Vecrēļu” novietnē, kurā strādā četras slaucējas. Kolhozā tiks mehanizēta graudu tīrīšana un citi smagie darbi.

Šo veicamo pasākumu lielo nozīmi, kas atvieglos darbu un paaugstinās darba ražīgumu, agitatori izskaidro ikvienam mūsu kolhozniekam.

Agitatori palīdz arī labāko kolhoza pirmrindnieku darba pieredzes vispārināšanā un ieviešanā pārējo kolhoznieku darbā. Tā lopotnei Olgai Ērglei ir visaugstākais izslaukums kolhozā, bet slaucējai Elzai Miķelsonei un Mildai Kaimiņai pagājušajā gadā ar darbu neveicās. Agitatore Veita Straždiņa aprunājās ar minētajām lopotnēm, pastāstīja par Olgas Ērgles darba metodēm un par to, ka viņas darba papēmienus var pielietot visas pārējās kolhoza lopotnes. Šogad Elza Miķelsone un Mildā Kaimiņa kopj pieredzi laucīņus, labāk apkopj savu ganāmpulku un no katras būnālas šā gada sešos mēnešos izslauca vairāk kā 1000 kg piena.

Arī par darba disciplīnas uzlabošanu cinās kolhoza „Leņina ceļš” agitatori. Tā jaunietis Aldis Bērztis daudzreiz nepamatoji kavēja darbu. Agitatore Alja Bērztise ar viņu parunāja un pārliecināja, ka ikvienam kolhozniekam aktīvi jāpiedalās sabiedriskajā ražošanas darbā, un tagad Aldis ir viens no čaklākajiem II brigādes ļaudīm.

Agitatori kolhozniekiem sistemātiski izskaidro visu saimniecisko darbu ātrākas veikšanas nepieciešamību. Aktīvi tie strādāja pavasara sējas periodā, siena levāk-

Kultūras darbu un māksliniecisko pašdarbību vēl augstākā līmenī

Pēdējā laikā rajona kultūras dzīvē sākusies zināma rosme. Tādi lieli pasākumi kā koncerts televīzijas pārraidē, dramatisko pulciņu skate, J. Ozoliņa autorkoncerts, Orķestru svētki, brīvdabas izrāde „Pūt, vējiņ!” un citas liecina par mākslinieciskās pašdarbības kolektīvu augsmi un darba prieku. Arī rajona dziesmu diena notika augstākā līmenī nekā pagājušajā gadā. Lielāks dalībnieku skaits un labāks izpildījums apvienotajā kori, raitāks dejas solis deju kolektīvos, apvienotais orķestris, kurš šogad kuplināja dziesmu dienu gan ar atsevišķiem skaņdarbiem, gan dziesmu un deju pavārdžumiem — lūk, kas programmu padarīja pilnvērtīgāku un saistošāku.

Tomēr mūsu rajonā vēl ir lielas rezerves mākslinieciskās pašdarbības līmeņa celšanai. Jau tagad jāskatās priekšdarbi, lai 1960. g. Dziesmu svētkos varētu piedalīties arī apvienotie vīru un sieviešu kori. Tas veicinātu arī esošo vīru un sieviešu koru nostiprināšanu un jaunu rašanos, kas savukārt kuplinātu apvienoto kori. Jau tagad jāizrauga reper-

tuārs un jāuzsāk tā sagatavošana. Jāpānāk, lai jauktie kori sagatavotu arī vīru un sieviešu korim paredzētās dziesmas, bet vīru un sieviešu kori savukārt — jauktā kora repertuāru, tas radītu dalībnieku skaita pieaugumu visu triju veidu apvienotajos koros. Nedrīkst vairs pielaist tādu gadījumu, ka republikāniskā sieviešu koru salidojumā dalībnieks — Mazsalacas sieviešu koris nepiedalījās rajona dziesmu dienā. Rajonā pašlaik regulāri darbojas tikai viens vīru un sieviešu koris, arī jauktu koru skaits varētu būt lielāks. Mazsalacā gan darbojas vīru un sieviešu kori, bet darbu izbeidza un vēl līdz šim nav atjaunots jauktais koris. Rūjienas kultūras namam savukārt jānodomā par vīru un sieviešu koru darba atjaunošanu. Jauni kori jāorganizē arī ciemos. Tā rajona lielākajā ciemā, kurā ir četri kolhozi, vairākas skolas un citi uzņēmumi — Naukšēnos regulāri nedarbojas nevienš koris. Pēc iespējas jāapvieno sikie kori, izveidojot lielākus un spēcīgākus. Tā Lodes ciemā, apvienojot divus mazus kolhozu korus, var izveidot vienu spēcīgu kori.

Arī rajona deju kolektīviem turpmāk jāstrādā vēl rosīgāk. Dziesmu dienā deju kolektīvus galvenokārt pārstāvēja abu kultūras namu deju kolektīvi. Vairāki deju kolektīvi, kuri gatavojās dziesmu dienai, tomēr tajā nepiedalījās (Imanta Sudmāja kolhozs, „Vienība” un citi). Vāji un neregulāri darbojas deju kolektīvi rajona skolās. Ja Rūjienas un Mazsalacas vidusskolas kori un orķestri deva lielu ieguldījumu Orķestru svētkos un dziesmu dienā, tad dziesmu dienā nepiedalījās nevienš no skolu deju kolektīviem. Dziesmu dienā nepiedalījās

šanas un skābarības sagatavošanas laikā. Tagad agitatoru pārliecinotais vārds aicina kolhozniekus ātrāk un bez zudumiem novākt bagāti briedušas druvas.

Tā mūsu kolhoza agitatori palīdz risināt lielos komunisma celtniecības uzdevumus. Labi politiskās izskaidrošanas darbu veic agitatori Gustavs Straždiņš, Mirdza Čukure, Agrida Jaunzeme, Broņislava Peiša un daudzi citi agitatori.

A. Kivīte,
kolhoza „Leņina ceļš”
partijas pirmorganizācijas
sekretāre

Komjaunieši kukurūzas laukā

Kukurūza. Pavasarī, protams, tā vēl bija sīka un niecīga, bet, esmēlusies saules siltumu un augšnes valgumu, tā raisīja lapu pēc lapas. Tagad tās garums sniedz savu kopēju un rušīnātāju garumu.

Kolhoza „Auseklis” komjaunieši uzņēmas šo vērtīgo zaļbarības kultūru audzēt viena hektāra platībā, taču viņi palīdzējuši apkopt arī 26 ha šefības lauku. Daļu nezāļu viņi izmīcināja, izdarot lauku apmīglošanu ar herbīdiem, bieži paši devās uz lauku kolektīvi un veica lauku rušīnāšanu.

Tagad augi zaļo spēcīgi un sola labu zaļo ražu.

Bekonu „fabrika”

kā vidēji rajonā. Kolhoza cūkkopji no katras sivēnmātes ieguva 21 sivēnu.

Kolhoza cūku ferma, tās četras ēkas un vairāki desmiti aploku ar cūku vasaras mītnēm un ganībām, zājārbības sējumi un rakpšanas laukumi atrodas blakus valdes ēkai.

— Šī ferma pašreiz ir mūsu kolhoza lepnums, naudas iegūmumu galvenais avots un ekonomikas pamats, — atbraucējiem sāka kopsaimniecības priekšsēdētājs Aleksandrs Sunduņņikovs.

Dažās minūtēs var pārliecināties, ka Aleksandrs Sunduņņikovs ir liels cūkkopības entuziasts. Viņa plezīmu grāmatīpa slēpj sevī gan iepriekšējo gadu rādītājus, gan barības devas katrai cūku grupai, katras sivēnmātes liecināšanas un atnešanās datumus, datus

arī Naukšēnu vidusskolas orķestris, kurš bija sagatavojis attiecīgu repertuāru. Tās savs vārds jāaska arī rajona izglītības nodaļai.

Vairāk jānodomā par jaunām masu pasākumu formām. Lielu pacelumu un interešu jauniešu un arī vecākās paaudzes vidū izraisīja jaunatnes un studentu festivāls, kurā deva nerobežotas iespējas dažādu jaunu interesantu un savdabīgu masu pasākumu izvešanai un visu veidu mākslinieciskās pašdarbības pulciņu iesaistīšanai un savstarpējai sadarbībai. Pašlaik vēl kā atsevišķo kultūras iestāžu rīkotājos pasākumos tā rajona pasākumos kolektīvu savstarpējai sadarbībai vēl maz jūtama. Tādēļ dziesmu dienā nevienai dziedām, kurām bija paredzēta kora pavārdžums, tas netika sagatavots. Dziesmu dienā un Dziesmu svētkos vajadzētu vismaz noslēgumā izveidot kopīgus priekšnesumus korim, deju kolektīvam un orķestrim uzdevumu vai citā veidā. Pēc 1960. gada Dziesmu svētkiem pārmaiņdēļ vajadzētu rīkot vai jaunatnes festivālu, vai līdzīgu pasākumu. Tas dotu iespēju bez korim, deju kolektīviem un pūtēju orķestriem piedalīties arī pārējiem pulciņiem, sevišķi tādām svarīgām mākslinieciskās pašdarbības veidam kā dramatisks pulciņš. Šeit iniciatīvu jāparāda rajona komjaunatnes organizācijai.

Lieli uzdevumi gaida rajona kultūras darbiniekus un mākslinieciskās pašdarbības pulciņu dalībniekus. Tomēr nav šaubu, ka neatlaidīgi darba, vienmēr meklējot jaunus ceļus, šī darba entuziasti godam veiks uzticēto uzdevumu, vēl pilnvērtīgāku un daudzpusīgāku veidojot mūsu kultūras dzīvi un māksliniecisko pašdarbību.

K. Līep

KAD JŪTAS IZTEIC KRĀSU RAKSTS

Attēlā: Jānis Galzons.

...krāsā
...varbūt
...minā
...Bal
...pār,
...gaisā
...akmeņai
...kras-
...sāksit
...vilnis
...arī klusā
...daba un sau-
...pēpus-
...attēlo-
...Rūjas
...krasā — par
...visu to var
...prietāties, pa-
...raugoties sko-
...lotāja un glez-
...notāja Jāņa
...Galzona pla-
...najā gleznu
...stāstā. Un to
...mazums.

Fats mākslinieks stāsta, ka līdz šim kopā ar dekorāci- jām uz audekla ir pavisam vairāk nekā tūkstoš darbu. Un tie visi radušies turpat 25 gadu laikā, kopš 1930. gada, kad nākamais māksli- nieks pēc Rūjienas vidussko- las beigšanas devās mācī- ties uz Rīgu Mākslas Aka- dēmiju, kur mācījās pie pro- fesoriem Tilberga, Viņola, Čebāna, Miesnieka, Tones un citiem ievērojamiem māks-liniekiem—grafikiem un ak- varelīstiem.

—Mana dzimtā pilsēta ir Rīga, taču tēva tēva dzimtais novads kļuvis sirdij sevišķi tuvs. Mans tēvs šeit pārauca dzīvot, kad man bija pieci gadi. Rūjiena un tā apkārtnē ir skaista, un esmu nolēmis ar savu darbu to padarīt redzamu arī māks- lā. Šeit taču strādājuši tādi pazīstami mākslinieki glezno- tāji, kā reālists Adams

Alksnis, akvarelīsts Birn- baums, kurš tajā laikā strā- dāja par skolotāju Rūjienas vidusskolā un citi.

—Jūnijam viņas nopelnīju- šas 516—528 izstrādes dien- nas. Piecu mēnešu laikā abas cūkkopes nodevušas 135 bekonus, bet līdz gada beigām katrai būs izaudzēti vismaz 150—170 bekonī. Anna Pramalte apkopj 28 sivēnmātes. Kaut gan viņai palīdz ģimenes locekļi, tomēr nopelnīt 657 izstrādes dien- nas piecu mēnešu laikā ne- bija viegli.

Pēc studijām Akadēmijā jaunais mākslinieks piedalās vairākās rīkotās izstādēs ar darbiem „Čiņa ar lāci“ (god- algots), „Zivis“, „Leunags“, Siguldas, Rūjienas un jūras studijām un figurālām kom- pozīcijām sienu veidojumiem.

Kolhoza valde rūpējas arī par cūkkopju darba atvie- lošanu. Visās kūtiņās ierīkot ūdensvadi un elektrība, kol- hoza meistari konstruējuši un uzbūvējuši vieglos koka trujus barības pārvadāšanai. Blakus formai uzstādītas dzirnavas, kas mal graudus un sienu. Ja pagājušajā gadā bija nepieciešams par katru izaudzēto bekonu izsniegt papildsamaksu, tad šogad cūkkopes ir apmierinātas ar savu samērā augsto pa- mata samaksu. Tuvākajā laikā artelis plāno pāriet uz garantētu darba samaksu naudā, un cūkkopju izpelņa

Patlaban gleznotājam rei- zē ar jaunrades darbu aizva- dīti arī 15 pedagoģiskā dar- ba gadi, strādājot Rūjienas 7-gadīgajā skolā. 12 no viņa audzēkņiem turpinājuši mā- cities mākslas amatniecības skolā un izvēlējušies tādas nozares kā tēlniecību, stikla glezniecību, grafiku, izšuvumu un citas nozares.

Jauns talants glezniecībā ir mākslinieka vecākais dēls Miķelis, kurš ar saviem dar- biem nesen piedalījās izstā-

dēs Rīgā un Maskavā, bet no turienes izvirzīts uz jau- niešu gleznotāju izstādi Pol- ljā, kur patlaban Varšavā atvērta izstādē ir pieci vi- ņa labākie darbi.

—Viskaistākais no gada laikiem ir pavasaris, tadēj tas manās gleznās iegem dominējošo vietu, — stāsta mākslinieks.—Visiemīļotākais glezniecības žanrs—sadzīves tēmas, neatstājot novārtā etnogrāfisko un dabas mate- riālu—upju gleznainos kras- tus, ezeru melnrosus u.c. Sest- dien pat biju tā noilgojies pabūt to tuvumā un devos ar velosipēdu uz Burtnieku. Radās savas 12 skices—katra no tām izteic ezera savdabi- gumu un noskaņu—tur zvej- nieku laivas nēdrājā, tur saules riets pār mierīgajiem ūdeņiem, tur Sedas ieteka un Salacas izteka un daudz citu ainu. Tās visas radītas, lai pēc tam no šīm skicēm veidotu lielu darbu ciklu par teiksmām un nostāstiem apvīto Burtnieku.

—Jādabū vēl vismaz 200 studiju, lai īsto darbu radot, tūlīj varētu pateikt, ka tas ir Burtnieks.

Lai radītu vienu šādu ski- ci, cik nevaļig laika, rūpi- gās iedziļināšanās, jau radās

degsmes, un mākslinieks ne- pagurst. Tikai tagad viņš so- lās tā vairāk pievērsties monumentālajai glezniecībai, jo jāgatavojas savu darbu izstādei. Un skatītāju vērtē- jumam tiks nodoti ne mazāk par simts darbiem, starp ku- riem būs bērnu portreti, darba tēmatika, Rūjienas un tās apkārtnes skati, jūras ainavas un citi tēmati, kā arī dekorāciju meti.

—Ļoti mums rajonā derē- tu novadpētniecības muzejs, —pārrunās izsakās b. Gal- zons.—Tad mēs vairāk va- rētu iepazīstināt jaunatni un visu sabiedrību ar citu glez- notāju darbiem, citām māks- las nozarēm, organizējot ekskursijas un pārrunas. Tāpat laika gaitā sakrāju- sies daļa laba senlieta, ko varētu nodot muzejam. Jo ātrāk šādu muzeju ierīkotu, jo labāk.

Tagad, ieejot mākslinieka jaunuzceltajā un vēl izbūvē- jāmā mājā Raiņa ielā 27, jūtams, ka te gleznotājs iz- veidos ne vien darbnīcu, bet dažu labu vakara stundu, ja kāds no leintereseitajiem ie- griezīsies pie viņa, varēs pa- staigāt kā pa muzeju un ap- skatīt tās daudzās gleznas un skices, kas krāsu rakstā

izteic visdažādākos tēmatu- s. Mākslinieks ir ne vien gleznotājs, bet arī labs dār- zkopis. Dārziņā pie mājas ir plašs zemeņu lauks, aug si- poli, puķu kāposti un citi dārzeņi, bet vislielākais prieks par paša izaudzēta- jām ābelītēm (no sēklām). To ir pāri par desmit, un dažai šogad aizmetušies pir- mie augļi. Kā gan lai par to nepriecājas!

Viena no ābelītēm pavisam dīvaina—tai vienā zarā uz- potēts zariņš no vasaras baltās dzidrās šķirnes, citā—no pepiņa, vēl citā—rozābe- les zariņš, un tā ik zarā sa- va šķirne. Ar prasmi māks-linieks prot veidot jaunajām ābelītēm „kroni“.

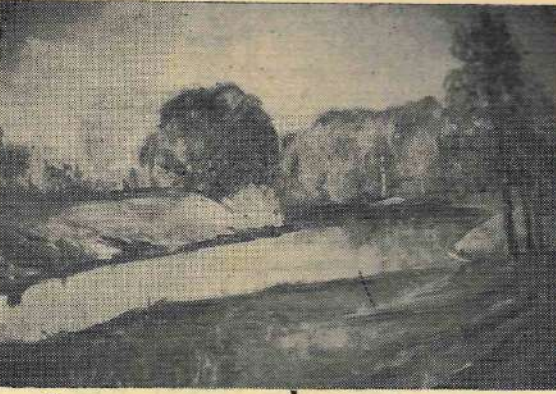
—Pēc radoša darba dārzā varēšu labi atpūties, un daudz lielāks prieks, ja zini, ka katrs stādījis audzēts no sēklas ar rūpību un mīlestī- bu,—stāsta b. Galzons.

Visapkārt zied puķes. Tās mākslinieks ļoti iemīļojis un izveidojis puķu dobes ar tā- du aprēķinu, lai tajās nekad netrūktu ziedošā skaistuma.

Bez glezniecības Jānim Galzonam tuva arī tēlniecī- ba, dekorāciju darināšana, patīk palasīt jaunāko literā- tūru un no mūzikas vistuvā- kā ir operu mūzika.

Mazais zēns, kas pirms gadu desmitiem basām kā- jām skraidīja toreizējā Ter- nejas pagasta mazajā Galzo- nu mājīnā un kuram arvien rokā redzēja zīmuli un pāpi- ru, tā arī palicis uzticīgs audeklam, krāsu paletei un otai. Gan tēvu sfāstītās pa- sakas un nostāsti, gan mā- tes dziedātās dziesmas devu- šas māksliniekiem daudz tēmatu un par to stāsta ne viena vien Jāņa Galzona veidotā dekorācija, ne viens vien uz audekla atveidots krāsu raksts.

Novēlēsim māksliniekam labus panākumus viņa rado- šajā darbā un jauno māksli- nieku audzināšanas gaitās. O. Gundars

Attēlā: J. Galzona glezna „Rūja“.

SPĀRU SVĒTKI

Tuvojas Celnieku diena— 9. augusts. Rajona remontu un celtniecības kantora dar- binieki to sagaida ar labiem panākumiem darbā. Septiņu mēnešu uzdevums izpildīts ar uzvižu.

Pirmssvētku dienās lielisku darba uzvaru guva b. Plū- mes vadītā kompleksā celtnieku brigāde, kas būvē pir- mo lielāko septiņgades celtni Rūjienā—labiekārtotu 12 dzīvokļu dzīvokamo namu. Aizvadīto sestdien brigādes laudis, pabeiguši galvenos mūra darbus, uzlika spāres jaunceljamajai trīsstāvu ēkai. Pāri būvlaukumam pašā spā- ru galā tagad virmo koši zaļš, kupls ozollapu vainags. Virs tā uzvaroš plivo LPSP ka- rogs. Tie ir lietiski pierādī- jumi celtnieku jaunajam pa- nākumam.

Celtnieki apņēmies šo- nedēļ, tas ir, līdz Celnieku dienai uzlikt jaunceljamajai ēkai jumtu. P. Salnāja

kļūs vēl stabilāka.

Par cūkkopības attīstības perspektīvām kolhoza priekš- sēdētājs izsakās ļoti opti- mistiski, jo viņš pats un vi- si kolhozieki pārlicināju- šies par šīs nozares izde- vīgumu. 1958. gadā uz 100 hektāriem aramzemes ražots 54,6 centneru cūkgajas, šo- gad šis skaītis pieaugs līdz 94—95 centneriem, bet 1965. gadā tas pārsniegs 180 centnerus. Šajā nolūkā pla- šinās lopbarības sējumus un aplokus, sāk celt jaunu kūti 200 barokļiem. Sivēn- māšu skaits pieaugs līdz 65.

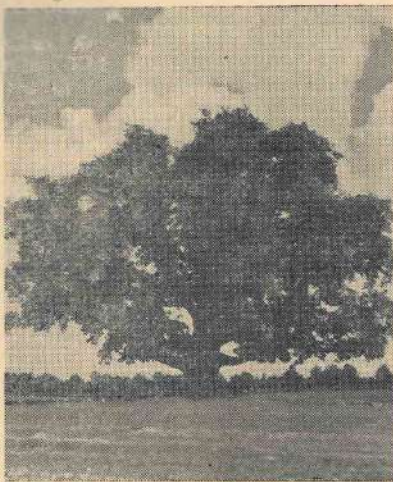
Vērtējot šī nelielā kolho- za attīstību un redzot, cik konkrēti un reāli bija tā aprēķini cūkkopībā, jātic, ka arī turpmāk šī un arī visas pārējās saimniecības nozares vēl straujāk attī- stīsies un kopsaimniecība go- dam izpildīs savu septiņga- des plānu.

K. Cipe, Latvijas PSR ZA Ekonomī- kas institūta zinātniskais līdzstrādnieks

Pamēli dzimto novadu!

„UPURU OZOLS”

Mazsalacas pilsētas tuvumā, 2 kilometru attālumā no Kallīnina kopsaimniecības centra uz Mazsalacas un Pērnavas lielceļa garāmbraucēju uzmanību nereti saista kupls, spēcīgi zajojošs ozols. Šā dižā koka vecumu vērtē uz septiņi simti gadu. Dižā koka stumbra augstums līdz zariem ir 3 metri, apkārtmērs 9 metri, bet plašā vainaga plātums 30 metri. Tas ir līdz mūsu dienām saglabājies „Upuru ozols”.

Attēls: „Upuru ozols”

Sis ir viens no pēdējiem senču upuru ozoliem. Pie tā verdzinātā latviešu darba tauta no Mukas, Starkas, Ildenes un Tilingēnas ciematiem toreiz mežainā apvidū atrada savu mierinājumu, izsakot lāstus vācu muizniekiem, upurējot pēdējo, kas tiem bija pie rokas, neiedami baznīcā. Vietējie mācītāji, veddami ciņu ar svētā ozola pielūdzējiem, likuši dažus no tiem aizdedzināt un iznīcināt. Vienu šādu ozolu Pantenē (Ziemeļu ciemā) savām rokām nocirtis Mazsalacas draudzes mācītājs Gustavs Bergmanis 1781. gadā, jo neviens zemnieks ne par kādu maksu un lūgšanu pie ozola bendēšanas aiz bailēm no Pērkonā atriebības nav bijis piedabūjams. Vēl 13. gadsimta beigās šajā novadā atradušies vairāki veci ozoli, zem kuriem senči upurējuši un pielūguši senču dievus.

No šīs svētozolu saimes šīn apvidū uzglabājušies tikai daži. Viens no tiem at-

rodas padomju saimniecības „Austrumi” teritorijā pie Tūteru mājām, otrs — Kallīnina kopsaimniecības teritorijā pie Ceļu mājām. Šie abi ozoli bijuši tautā stipri iecienīti. Vietējie mācītāji gan asinājuši cirvjus, lai tos pie izdevības likvidētu, bet, baidoties no tautas dusmām, to neuzdrošinājušies. Milzīgs bijis arī šo dižo koku resnums.

Krievijas cars Pēteris Lielais, vedot karapulkus ciņā pret zviedriem, pie Mazsalacas „Upuru ozola” 1708. gadā izstrādājis kara plānus zviedru armijas iesēdināšanai „Saklauru” purvā. Te Mukas ciematā (Ramatās ciema „Nuķu” apkārtnē) notikušas sīvas kaujas, kur vēl tagad uzglabājušies plaši kara kapi.

Pie šī ozola savā laikā pulcējās arī Mazsalacas pagasta revolucionāri, lai izlemtu par gaitām un pasākumiem ciņā pret apspēdzējiem, vietējiem muizniekiem un baroniem. „Lai brīvība zaļo un taisnība zel!” — tāds bija viņu lozungs 1905. gadā.

LABI CILVĒKI

(Beigas)

Viņa sēdēja, apkampusi tumšācainu, tievu, gadus desmit vecu meitenīti, glaudīja ar delnu meitenītes matus, sakārtoja lentas bīzēs, kaut ko ņūkstēja ausī. Pēc tam viņu nosūkstēja, atdeva ziedu pušķi... Meiteni aizveda.

— Jūs laikam esat vecmāmiņa? — es apjautājos sievietei. Mātei viņa nelīdzinājās: cienījama vecuma.

— Nē, mīļā, es esmu kaimiņiene... — sieviete nopūtās un man pastāstīja, ka meitenei tēva nav, bet māte slimnicā. Pienāca paziņojums par to, ka meitene pieņemta internātskolā, un, lūk, kaimiņiene viņu sapos un atveda.

— Es viņai visu izmazgāju, izgludināju, sastērķēju, — sieviete stāstīja. — Negribas, lai viņa būtu slīkta par

ciem. Tirgū nopirku puķes. Bagātu buketi nevarēju nopirkt, paņēmu vienkāšu, nu taču tomēr viņai nebūs sāpīgi: viņa arī ar ziediem, uz svētdienu viņu pemsu pie sevis, pīrāgus izcepšu — bērns taču gribēs mājas cepumu...

Vai arī nāk atmiņā pirmās grupas darba invalīdes Lušovas, kura saistīta pie gultas, vēstule. Nē, es labāk dažas rindas no šīs vēstules uzrakstīšu žurnālā „Rabotnica”.

„Šodien pie manis atnāca man nepazīstamas pionieres ar lileim rudenīgu lapu klēpjiem. Jautri čalodamas, viņas uzskopa istabu un izgreznoja to ar lapām. Viens meitēns vīrs mana pagalvja piestiprināja zeltainu kļavas lapu. Tās bija aizkustinošas

KINOMākslas
filma**Tēvi un dēli**

Scenārija autori Aleksandrs Vitovs, Natālija Raševska. Režisori un inscenētāji Adolfs Bergunkers, Natālija Raševska. Tēlotāji: V. Avduško, N. Sergejevs, J. Aleksandrovska, E. Marcevičs, A. Konsovskis, B. Freindlihs, I. Izvicka, A. Lariņova. Kinostudijas „Lenfilm” 1958. g. ražojums.

Filma „Tēvi un dēli” uzņemta pēc krievu literatūras klasiķa I. Turgeņeva romāna, kurā viņš spilgti attēlojis divu paaudžu krievu cilvēkus: pagājušā gadsimta četrdesmito un sešdesmito gadu pārstāvjus.

Romāna galvenā doma — jaunā ciņa ar veco, jaunās paaudzes — rāznočine, kuru pārstāvis ir Bazarovs, ciņa ar veco, atmirušo muiznieku pasauli.

Kinoteātri „Uzvara” filmu demonstrēs 5., 6. un 7. augustā.

Futbolisti

Krievu mākslas filmu „Futbolisti” kinoteātri „Uzvara” paredzēts demonstrēt 8. augustā. Tajā stāstīts par Vanu Li, Li Minu, Čžou Binu un citiem krievu skolēniem — labiem futbolistiem. Vans Li pēc tam, kad viņa komanda uzvarēja kalniņu skolas komandu ar 4:1, kļūst ledomīgs par sevi un Helģisu, jo bijis viens no galvenajiem uzvaras kardināļiem. Kad viņa notiek starp astotās „A” un „D” klases komandām, Vans Li uzvedas tā, it kā viņš viens pats spēlētu uz laukuma. Te viņš aizvieto gan vienu, gan otru spēlētāju.

To, ka Vans Li kļuvis egoists un lielbnieks, saskata arī astotās „A” klases kolektīvs un stājas pie viņa rakstura labošanas. Nu Vans Li atskārš, ka viņš bijis netaisns, ka arī bez viņa skola vēl ir daudz labu futbolistu.

3. skolas izlases komanda, kurā starp spēlētājiem ir arī trīs draugi Vans Li, Li Mins un Čžou Bins, uzvar sacensības, izceļot pilsētas čempiona nosaukumu.

Tagad šīs koku milzenis pārņemts Valsts piemiņēķu pārvaldes pārzīņā un ievests neaizskaramo sarakstā. Pie tā uzlikts attiecīgs uzraksts. Šo dižo senatnes liecnieku skafti brauc tūristu un ekskursantu grupas no visas plašās apkārtnes.

J. Meisters

Jelena Kononenko

rūpes par to, lai, pat gulējama gultā, es ieelpotu aizējošās vasaras aromātu. Redzams, šiem bērniem labas mātes vai skolotājas. Viņas atsūtīja tos pie manis, lai palīdzētu un ienestu prieku manās vientuļajās vecumdienās. Sievietes, kuras to mācīja bērniem, domā un dzīvo ļēpiniski. Kapitālistiskajā pasaulē, kur cilvēks cilvēkam vilks, cilvēkam jēgalvo, ka palīdzēt tuvākajam ir mūķīgi un bīstami. Es rakstu, lai pateiktos mūsu bērniem. Man grības, lai viņi saprastu šīs palīdzības nepieciešamību un skaistumu...”

Novēlēsim viens otram būt labākiem.

Būt tādiem, kādiem mūs māca komunisma augstās idejas!

Vienmēr un visur.

(No žurnāla «Rabotnica»)

Kā apkarot kukaiņus**Odi**

Odi ir ne tikai uzbāzīgi, bet arī kaitīgi un bīstami kukaiņi. Tie pārtiek no dzīvnieku asinīm un tāpēc izplata dažādas slimības, tai skaitā bīstamo un grūti ārstējamo slimību — malāriju.

Odu mātītes dēj olniņas purvu, upju, diķu un ezeru niedrājos, kur no olniņām izšķīlas ķirmiši un attīstās par pleaugušiem oļdem. Odi mājā arī mīļtos pagrabos.

Odu apkarošana ir grūts uzdevums, jo nereti ar insekticīdo vielu jāapstrādā lielā laukumā. Šādas darbus veic attiecīgās iestādes. Parasti odu perēķļu rajonu no speciālām lidmašīnām apkarsa ar heksahlorāna pulveri vai arī odu apraudzēto rajonu apstrādā ar heksahlorāna tvalkiem, lidojot šim nolūkam īpaši konstruētās mašīnās.

Ja odu perēķļi atrodas kādā mazā rajonā, tos apputina ar heksahlorāna pulveri vai heksahlorāna emulsiju.

Pagrabos, kur mājā odi, sienas un grīstus apputina ar DDT vai heksahlorāna pulveri, vai arī pagrabu apstrādā ar DDT svečiem.

Ar DDT vai heksahlorānu saindētie odi pēc 2—4 stundām nobeidzas.

Pēdējā laikā pret oļdem lēto ķīmisku vielu — dimetilfālatu. Dimetilfālatas dabūjams aptiekās mazās pudelītēs bezkrāsaina šķidruma veidā. Kaut gan dimetilfālatam ir tikai viegla smarža, tomēr tas atbaida odus. Ar dimetilfālatu rīkojas šādi: angērba aprocēs, apkāklē, kā arī galvas segā ielipina nedaudz dimetilfālatu, un odi cilvēkam netuvojas.

Blusas

Blusas attīstās galvenokārt grīdu plaisās un spraugās starp grīdu dēļiem, t. i. vietās, kur sakrājušies netīrumi. Blusas vislabprātāk uzturas cilvēka apakšveļā un supu vilnā. Tās pārtiek no cilvēku un dzīvnieku asinīm, tātad var ielieēt cilvēku ar jēbku slimību.

Blusu apkarošana piemēroti šādi paņēmieni:

1. Grīdas bieži jāmazgā. Pēc mazgāšanas grīdas samitrina ar lizola šķīdumā (2 ēdamkarotes lizola uz 1 l ūdens) saslapinātu lupatu. Lizola iedarbē blusas aiziet bojā.

2. Pēc rūpīgas mazgāšanas grīdu noslauka sausu, bet spraugas un dobumus pieputina ar DDT pulveri.

Miesas un gultas veļu arī

PATEICĪBAS

Izsakām sirsnīgu pateicību visām iestādēm, organizācijām un visiem, kas piedalījās traģiskā nāvē mirušās Aijas Andreisones izvadīšanā uz kapa kalniņu.

Vecāki un brāļi

Sirsnīgi pateicos rajona TIN darbiniekiem, Rūjienas vidusskolas pedagogu kolektīvam un visiem, kas bija kopā ar mani un dalījās rūpēs sakarā ar manas mātes Anna Stupeles apbedīšanu.

V. Jekale

Redaktore M. Aleksejeva

Ar šā gada 22. jūliju skaitīt par nederīgu Rūjienas rajona SBOS nozaudēto apaļo zīmogu.

Rīmeļku saimniecībai Vecates ciemā steidzīgi vajadzīgs lopkopējs-ja.

Tālrūnis Braslava 17.